

Velvyslanectví ČR Canberra & Konzulát ČR Sydney

SOUHRNNÁ TERITORIÁLNÍ INFORMACE

ŠALAMOUNOVY OSTROVY

1.10.2010

O B S A H

	Strana
1. Základní informace o teritoriu	3
1.1. Oficiální název státu	3
1.2. Rozloha	3
1.3. Počet obyvatel, hustota na km ² , podíl ekonomicky činného obyvatelstva	3
1.4. Průměrný roční přírůstek obyvatelstva a jeho demografické složení	3
1.5. Národnostní složení	3
1.6. Náboženské složení	3
1.7. Úřední jazyk a ostatní nejčastěji používané jazyky	3
1.8. Administrativně správní členění, hlavní město a další velká města	3
1.9. Peněžní jednotka a její dělení, používání jiných měn	3
1.10. Kontakty na zastupitelské úřady ČR	3
1.11. Stručný historický přehled	4
2. Vnitropolitická charakteristika	5
2.1. Stručná charakteristika politického systému	5
2.2. Aktuální politická situace	5
2.3. Hlava státu	9
2.4. Složení vlády	9
3. Zahraničně-politická orientace	10
4. Bilaterální vztahy	12
5. Ekonomická charakteristika země	12
6. Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR	13

1. Základní informace o teritoriu

1.1. Oficiální název státu: Šalomounovy ostrovy, *Solomon Islands*

1.2. Rozloha: 28 450 km²

1.3. Počet obyvatel 523 000 (odhad 2009)
Hustota obyvatel na km² 19

1.4. Průměrný roční přírůstek obyvatelstva: 2,7% (2005)

1.5. Národnostní složení: 93% Melanésané
4% Polynésané
1,5% Mikronésané
0,8% Evropané
0,3% Číňané

1.6. Náboženství: 91% křesťanství (45% anglikáni, 18% katolíci, 12% metodisté/presbyteriáni, 9% baptisté, 7% adventisté)
5% domorodé kultury

1.7. Úřední jazyk a ostatní nejčastěji používané jazyky: úřední jazyk je angličtina, kterou však hovoří pouze 1-2% obyvatelstva; obecným dorozumivacím jazykem je pidgin; 120 místních jazyků.

1.8. Administrativně správní členění: 9 provincií (Central, Choiseul, Guadalcanal, Isabel, Makira, Malaita, Rennell and Beloona, Temotu, Western) a teritorium **hlavního města Honiara** (54 600 obyvv.)

1.9. Peněžní jednotka a její členění: šalomounský dolar (Solomon Dollar, SBD) = 100 centů; 1 SBD = 2,46 Kč (9.9.2010)

1.10. Kontakty na zastupitelské úřady ČR

Velvyslanectví České republiky v Canbeře (ZÚ Canberra)

Ing. Radim Pecl, Charge d'affaires a.i.
Embassy of the Czech Republic
8 Culgoa Circuit
O'Malley ACT 2606
Australia

tel: +61-2-6290 1386, fax: +61-2-6290 0006
e-mail: canberra@embassy.mzv.cz
www.mzv.cz/canberra

- působnost úřadu: diplomatická pro Australské společenství, Nový Zéland, Republiku Fidžijských ostrovů, Nezávislý stát Samoa, **Šalomounovy ostrovy**, Království Tonga, Republiku Vanuatu, Cookovy ostrovy
- konzulární obvod: Teritorium australského hlavního města (ACT)

Konzulát České republiky v Sydney (K Sydney)

Ing. Pavel Pitel, konzul
 Consulate of the Czech Republic
 169 Military Road
 Dover Heights NSW 2030
 Australia

tel: +61-2-9581 0111, fax: +61-2-9371 9635
 e-mail: sydney@embassy.mzv.cz
www.mzv.cz/sydney

- působnost úřadu a konzulární obvod: pro Australské společenství (s výjimkou ACT), Nový Zéland, Republika Fidžijských ostrovů, Nezávislý stát Samoa, **Šalomounovy ostrovy**, Království Tonga, Republiku Vanuatu, Cookovy ostrovy

Obchodní konzul:

Ing. Jiří Janíček
 Consulate of the Czech Republic
 169 Military Road
 Dover Heights, NSW 2030, Australia
 tel. +61-2-9581 0111, fax +61-2-9371 9635
 email: commerce_sydney@mzv.cz
www.mzv.cz/sydney

1.11. Stručný historický přehled

Během tisíciletí před evropskou kolonizací osidlovaly území dnešních Šalomounových ostrovů různé melanéské etnické skupiny; z toho vyplývá dnešní mimořádná jazyková rozmanitost. Mezi 13. a 16. stoletím některé části souostroví kolonizovali Polynésané. Prvními Evropany na Šalomounových ostrovech byli Španělé, kteří vypluli z Peru (1568). V 18. století následovali britští, francouzští a američtí obchodníci a osadníci; z ostrovů se vyváželo především santálové dřevo. Obchodníci se chovali k místnímu obyvatelstvu velmi nepoctivě a tvrdě a místní kmeny se brzy naučily nenávidět všechny bělochy; v 19. století měly Šalomounovy ostrovy pověst nejnebezpečnější kanibalské země celého Pacifiku. Od 60. let 9. století se na Šalomounových ostrovech prováděly násilné náboje na práce na plantážích cukrové třtiny v australském Queenslandu a na Fidži; ze země bylo uneseno asi 30 000 lidí. V 90. letech 19. století se na ostrovech postupně rozšiřoval britský protektorát. V r. 1942 část souostroví obsadili Japonci; bitva o ostrov Guadalcanal patřila k nejtěžším americko-japonským střetům 2. světové války. V 70. letech začala vznikat místní volená správa; v r. 1975 byl protektorát nahrazen domorodou vládou a 7.7.1978 získaly Šalomounovy ostrovy plnou samostatnost.

Šalomounovy ostrovy jsou jednou ze 50 nejméně rozvinutých zemí světa (*Least Developed Countries, LDCs*).

2. Vnitropolitická charakteristika

2.1. Stručná charakteristika politického systému

Šalomounovy ostrovy jsou podle ústavy z r. 1978 konstituční monarchií založenou na westminsterském parlamentním modelu. Hlavou státu je britská královna, která je též královnou Šalomounových ostrovů. V zemi ji zastupuje generální guvernér. Generálního guvernéra jmenuje královna na základě doporučení parlamentu Šalomounových ostrovů na období pěti let.

Výkonná moc je v rukou 21členné vlády, jejíž předseda je volen většinou poslanců. Předseda vlády i ministři musí být poslanci parlamentu. Parlament nesmí hlasovat o důvěře vládě během jejich prvních 18 měsíců ve funkci.

Zákonodárným shromážděním je podle ústavy jednokomorový Národní parlament, jehož 50 poslanců je voleno většinovým systémem v jednomandátových volebních obvodech. Volební období je čtyřleté.

Každá z 9 provincií má svůj vlastní zastupitelský sbor a provinční vládu. Provincie usilují o silnější pravomoci; program současné vlády zahrnuje ústavní reformy spočívající v přechodu k federálnímu systému.

Vrcholnou institucí soudního systému je Nejvyšší soud; jeho předsedu jmenuje generální guvernér na doporučení předsedy vlády a šéfa opozice. Nejvyšším odvolacím soudem je britský *Privy Council*.

Zastoupení žen ve veřejném životě je minimální - Šalomounovy ostrovy měly během své historie pouze jednu poslankyni (od 1998 do státního převratu v r. 2000).

2.2. Aktuální politická situace

Šalomounovy ostrovy jsou dlouhodobě jedním z ohnisek napětí v Melanésii. Příčinami vážných problémů v zemi je etnické napětí, které čas od času přerůstá do násilných konfliktů, dále korupce a vysoká kriminalita. Hlavní linie etnických konfliktů vedou mezi imigranty z ostrova Malaita a obyvatelstvem hlavního ostrova Guadalcanal, a dále mezi většinovým melanéským obyvatelstvem a nepočetnou, ale vlivnou a relativně bohatou čínskou komunitou. Etnické tenze se datují už od 40. let, kdy americké námořnictvo začalo na Guadalcanal dovážet pracovní síly z ostrova Malaita.

Zemi lze označit za demokratickou, konají se v ní parlamentní i komunální volby; politické spektrum je však mimořádně roztržštěné a nepřehledné (v minulých parlamentních volbách získali nezávislí kandidáti téměř polovinu mandátů), koaliční vlády jsou nestabilní. Politické strany jsou slabé a zřejmá je i absence přesněji definovaného politického programu.

Po zklidnění situace v zemi, k němuž rozhodující měrou přispěla intervence **Regionální asistenční mise** (*Regional Assistance Mission to the Solomon Islands*, RAMSI) vedené Austrálií v červenci 2003, došlo v souvislosti s volbou nového premiéra po volbách v dubnu 2006 k násilnostem (namířeným především proti etnickým Číňanům) a rabování, které nechalo v troskách celé čtvrti hlavního města Honiary. Je zjevné, že přítomnost mezinárodních stabilizačních jednotek bude zapotřebí i nadále.

RAMSI je dle australského MZV dlouhodobá mise, jejímž cílem je vytvoření podmínek pro návrat stability, míru a růstu ekonomiky – tedy „zlepšení života obyvatel Šalomounových ostrovů“. Kromě udržování míru a pořádku má mise pomáhat i v dalších oblastech – při kontrole výběru daní a rozpočtových výdajů, v soudnictví a především na očistě státní správy od korupce. RAMSI je však ve své činnosti závislá na podpoře vlády, která ji do země pozvala.

V současnosti na operaci RAMSI participují všechny členské země Pacifik Islands Forum (PIF), přičemž největším přispěvatelem jak lidských zdrojů, tak financí je Austrálie. V čele RAMSI jsou většinou Australané, dále zástupce z Nového Zélandu a zástupce z Fidži (jeho pozice kvůli nedávné suspenzaci Fidži z PIF není v současnosti vyjasněna).

Stručná historie konfliktu na Šalomounových ostrovech:

1978 - vyhlášení samostatnosti; trvá nestabilita daná především chybějící demokratickou tradicí, neznalostí zákonitostí parlamentního politického života a migrací na ostrov Guadalcanal

1993-98 milice *Guadalcanal Revolutionary Army* podporuje separatistické hnutí ostrovanů z Bougainville patřícího PNG

1999 – *Guadalcanal Revolutionary Army* se přejmenovala na *Isatabu Freedom Movement*; hnutí prakticky kontroluje okolí hlavního města a vyhání usedlíky z Malaity, výjimečný stav 1999 – 2000 vznik milice *Malaita Eagle Force* (MEF), vzájemné útoky, 40 lidí zabito, 20 000 uprchlíků, příměří je porušováno, výsadek policejní monitorovací mise (policisté z Fidži a Vanuatu)

6/2000 MEF získalo kontrolu nad Honiarou, svrhlo a uvěznilo předsedu vlády Bartholomewa Ulufa'alu, australské námořnictvo evakovalo 480 cizinců; parlament volí premiérem M. Sogavareho, ministra financí Ulufa'alovy vlády

8/2000 příměří mezi zneprátenými stranami zprostředkované Austrálií a Novým Zélandem

10/2000 Austrálie zprostředkovává *Townsville Peace Agreement* (amnestie, odzbrojení, demilitarizace, rozvoj oblastí postižených vyháněním obyvatel)

11/2000 Austrálie a Nový Zéland vysílají padesátičlennou neozbrojenou misi na monitorování příměří; Austrálie poskytuje rozvojovou pomoc ve výši 8,5 mil. AUD

12/2001 parlamentní volby, ministerským předsedou Sir Allan Kemakeza

2002 tenze pokračují, etnické násilí přerůstá do bezvládí, vláda se stává závislou na některých ozbrojených frakcích a je otevřeně vydírána

4/2003 premiér Kemakeza na základě usnesení parlamentu žádá australského premiéra Howarda o naléhavou pomoc při řešení pokračující bezpečnostní krize; pomoc vládě Šalomounových ostrovů jednomyslně schválena ministry zahraničí Fóra pacifických ostrovů (PIF), s politickou podporou OSN a Commonwealthu

24.7.2003 mezinárodní intervence RAMSI: 2.225 vojáků, policistů; vojenský kontingent: Austrálie, Nový Zéland, Fidži, Samoa, Tonga a Papua–Nová Guinea (PNG); policejní komponent: Austrálie, Nový Zéland, Samoa, Vanuatu, Tonga, Kiribati, Cookovy ostrovy, Nauru, Niue, PNG, Tuvalu, Mikronésie, Palau, Marshallovy ostrovy; cílem RAMSI je obnovení pořádku, odzbrojení etnických milic a hluboká reforma činnosti státních institucí

(ekonomická reforma, boj proto korupci); misi se daří rychle zvládnout bezpečnostní situaci, do konce roku je většina kontingentu stažena, od r. 2004 Austrálie poskytuje rozvojový balík (840 mil. AUD za čtyřleté období 2005-09)

Parlamentní volby konané 5.4. 2006 byly první po zahájení RAMSI, tj. první volby v relativně normálních bezpečnostních podmínkách po mnoha letech etnického násilí. Podle mezinárodních pozorovatelů proběhly „pokojným, spořádaným a zákonným způsobem, v duchu dobré vůle“, zaznamenány byly jen dílčí problémy s registrací kandidátů.

Volby přinesly následující výsledek:

nezávislí kandidáti	23 mandátů
<i>SI Alliance for Change (předseda Bartholomew Ulufa'alu)</i>	11 mandátů
<i>People's Alliance Party (předseda Allan Kemakeza)</i>	9 mandátů
<i>People's Progressive Party (předseda Manasseh Sogavare)</i>	6 mandátů
<i>Labour Party (předseda Joses Tuhanuku)</i>	1 mandát

Volby znamenaly pro vládu Sira Allana Kemakezy propad - jeho *People's Alliance Party* ztratila více než polovinu křesel (v r. 2001 získala 20 mandátů). Svá křesla neobhájilo 16 členů dosavadní vlády, z toho 8 ministrů. Z výrazných osobností politické scény ve volbách uspěli kromě Kemakezy vicepremiér Snyder Rini, šéf opozice Francis Billy Hilly, bývalý premiér Bartholomew Ulufa'alu, a dále Charles Dausabea, politik z ostrova Malaita, spojený s milicí *Malaita Eagle Force*. Parlament prošel radikální obměnou - polovina nově zvolených poslanců zasedla v parlamentu poprvé.

Volby se staly dokladem pokračující fragmentace politického spektra. Dosažení shody o řešení jakéhokoli politického či ekonomického problému v parlamentu složeném z tak roztržitých sil může představovat vážný problém.

Nejvýznamnějšími tématy volební kampaně byly

- korupce v dosavadní vládě;
- poslání a úloha mise RAMSI, míra jejího zasahování do státní suverenity SB;
- stav ekonomiky, především vysoká nezaměstnanost a vytváření pracovních příležitostí.

Bezpečnostní situace v zemi se prudce vyhroutil poté, co novým předsedou vlády byl 18. 4. 2006 překvapivě zvolen Snyder Rini, vicepremiér odcházející vlády a bývalý ministr financí. Po oznámení výsledku volby se v Honiaře sešly davy protestujících, jejichž shromáždění přerostlo v dvoudenní násilné nepokoje. Demonstranti zaútočili na parlament; jejich rabování zanechalo některé čtvrti hlavního města v troskách, vypáleno bylo 90% čínské čtvrti včetně nejnovějšího hotelu s kasinem. Hlubší kořeny útoků proti čínským obchodům spočívají v dlouhodobé averzi vůči čínským podnikatelům, kteří „drží ceny příliš vysoko“. Premiér Rini odstoupil po osmi dnech ve funkci, krátce před hlasováním o důvěře své vládě.

RAMSI po nepokojích posílila svoji přítomnost v Honiaře. Původní kontingent australských a novozélandských bezpečnostních sil o 282 členech se rozrostl skoro na čtyřnásobek (posily vyslala Austrálie, Nový Zéland a Fidži). Bezpečnostní situaci se podařilo stabilizovat, odstraňování škod však bude trvat léta.

Předsedou vlády parlament 4.5.2006 zvolil Manasseh/a Sogavare/ho, býv. premiéra z let 2000-01.

Mezi klíčové problémy Sogavareho vlády patřil boj proti korupci, obnova hlavního města poničeného během nepokojů, a činnost RAMSI. Vztahy mezi SB a Austrálií byly po celou dobu Sogavareho vlády napjaté. V září 2006 byl vyhoštěn australský velvyslanec. Roztržka mezi oběma zeměmi se dále prohloubila v únoru 2007, kdy tehdejší australský ministr zahraničí Downer uveřejnil v místních novinách celostránkový dopis ostře kritizující některá rozhodnutí vlády a obviňující premiéra ostrovů ze snahy zničit RAMSI.

Kromě otázek fungování RAMSI se spory mezi Austrálií a SB týkaly převážně otázky vydání Juliana Moti/ho, právníka s občanstvím obou zemí, k trestnímu stíhání za sexuální násilí do Austrálie. Případ „Moti“ vážně narušil i vztahy mezi AU a PNG a má vztah i k dalšímu pacifickému státu, Vanuatu.

Australský občan J. Moti se měl trestního činu dopustit v roce 1997 na Vanuatu, nicméně soud na Vanuatu Motiho osvobodil (dle AU byl soudce podplacen). Na základě AU mezinárodního zatykače byl ale Moti zatčen v září 2006 v PNG, odkud ale v říjnu utekl na Šalamounovy ostrovy a to na palubě vojenského letounu PNG. AU vláda na protest proti akci PNG zrušila návštěvu premiéra PNG, M. Somareho v AU a odložila i ministerské konzultace.

Na Šalamounových ostrovech se Motiho zastal tehdejší premiér Sogavare – stejně jako Somare, tak i Sogavare označili pronásledování Motiho ze strany AU za politické. Vzápětí na to šalamounská policie, která je pod velením RAMSI prohledala kancelář předsedy vlády Šalamounových ostrovů, což dále devastovalo vztah Šalamounových ostrovů k RAMSI i k australské vládě. V červenci 2007 premiér Sogavare jmenoval Motiho generálním prokurátorem Šalamounových ostrovů. Tehdejší australský premiér Howard tento krok označil za „provokativní a necitlivý“. Austrálie reagovala sankcemi proti představitelům vlády Šalamounových ostrovů; dvěma ministrům Šalamounových ostrovů nebylo v červenci 2007 povoleno vstoupit na australské území.

Podle pozorovatelů Motiho případ pak vyvolal další vážnou vnitropolitickou krizi (údajně za vydatného přispění AU a RAMSI), která vyústila prosincovým rozhodnutím parlamentu o odvolání Sogavareho z funkce. Hlasování předcházela listopadová defekce 12 poslanců, včetně 9 kabinetních ministrů k opozici. Novým premiérem se 20.12.2007 stal předák opozice, Derek Sikua (k opozici přešel v listopadu 2007, v té době zastával funkci ministra školství a lidských zdrojů). Počtem hlasů 32:15 porazil vládního kandidáta, vicepremiéra Pattesona Otti.

Čtyři dny po nástupu do funkce odvolal Sikua Motiho z postu generálního prokurátora a 27.12. byl Moti vydán do AU, kde byl zatčen a propuštěn na kauci. Proces s Motim v AU začal rok poté, v současnosti vrcholí. Objevily se i různé i politické implikace – Moti jako generální prokurátor údajně zahájil vyšetřování RAMSI a AU policie podílů na nepokojích v Honiara roce 2006 a proto se mu teď australská vláda mstí atd.

Sikua, na rozdíl od svého předchůdce, je považován za příznivce RAMSI a má zájem o úzkou spolupráci s AU. V srpnu 2008 lehce přestál hlasování o nedůvěře, získal 39 hlasů proti 8. K listopadu 2009 svoji pozici ještě posílil a měl jako premiér zatím v historii Šalamounových ostrovů nejsilnější pozici – podporuje ho 40-43 poslanců a jen 7 je v otevřené opozici. V prvních dvou letech ve funkci se premiér Sikua zaměřil na změny v legislativě, pracoval na vytvoření stabilního politického prostředí, vytvoření Komise pravdy a smíření a připravuje střednědobý plán rozvoje. Pokračuje práce i na reformě ústavy. Byl založen tzv. Constitutional Congress, který má připravit závěrečný návrh ústavy. Vláda ji pak hodlá předložit k veřejné debatě. Další parlamentní volby se mají konat v roce 2010.

Na politické situaci se dle pozorovatelů podepisuje i soupeření ČLR a Tchaj-wanu o přízeň vlády v zemi, která diplomaticky uznává Tchaj-wan (Tchaj-wan a Čína soupeří hlavně v preferenčních půjčkách, investicích a dotují politické strany).

V dubnu 2007 postihlo Šalamounovy ostrovy silné zemětřesení a následná vlna tsunami. Zemřelo 52 lidí a bylo zničeno na 900 domů. Humanitární pomoc poskytla i ČR.

2.3. Hlava státu

Oficiální hlavou státu je britská královna Alžběta II. Zastupuje ji generální guvernér Frank Ofagioro Kabui, který byl jmenován dne 07.07.2009 na dobu 5 let (vystřídal N.Waenu).

2.4. Složení vlády

Hon Dr Derek Sikua	předseda vlády
Hon Fred Fono	místopředseda vlády, ministr rozvoje venkova a záležitostí původních obyvatel
Hon Milner Tozaka	ministr veřejné správy
Hon William Haomae	ministr zahraničních věcí a zahraničního obchodu
Hon Steve Abana	ministr plánování rozvoje a koordinace pomoci
Hon Snyder Rini	ministr financí a státní pokladny
Hon James Tora	ministr policie, národní bezpečnosti a vězeňství
Hon Laurie Chan	ministr spravedlnosti a právních záležitostí
Hon Matthew Wale	ministr školství a personálních zdrojů
Hon Martin Magga	ministr zdravotnictví a lékařských služeb
Hon Francis Billy Hilly	ministr obchodu, průmyslu a práce
Hon Seth Gukuna	ministr kultury a cestovního ruchu
Hon Selwyn Riumana	ministr zemědělství a hospodářského zvířectva
Hon Samuel Manetoali	ministr katastrálních informací a mapování
Hon Stanley Festus Sofu	ministr dopravy a rozvoje
Hon Varian Lonamei	ministr komunikačních technologií a letectví
Hon Job Dudley Tausinga	ministr lesnictví
Hon Gordon Darcy Lilo	ministr životního prostředí, ochrany přírody

	a meteorologie
Hon Nollen Leni	ministr rybolovu a mořských zdrojů
Hon David Dei Pacha	ministr pro důlní záležitosti a energetiku
Hon Manasseh Maelanga	ministr pro místní správu a institucionální upevňování
Hon Peter Tom	ministr pro místní záležitosti
Hon Johnson Koli	ministr pro záležitosti žen, mládeže a dětí
Hon Sam Iduri	ministr pro celostátní jednotu, smír a mír

3. Zahraničněpolitická orientace

Šalomounovy ostrovy ihned po získání nezávislosti vstoupily do Britského společenství národů a OSN. Jsou též členem regionálního uskupení Fórum pacifických ostrovů (PIF), Asijské rozvojové banky a WTO (od roku 1995).

Členství v dalších mezinárodních organizacích a institucích (uváděny anglické zkratky): ACP, ESCAP, FAO, G-77, IBRD, ICAO, ICRM, IDA, IFAD, IFC, IFRC, ILO, IMF, IMO, Intelsat, IOC, ITU, PIF, Sparteca, SPC, UNCTAD, UNESCO, UPU, WFTU, WHO, WMO, WTrO. V Honiaře sídlí Agentura pro rybolov PIF a úřadovny UNDP, UNICEF, WHO a ILO.

Zahraničněpolitické aktivity vlády Šalomounových ostrovů jsou zaměřeny na regionální dění (*Melanesian Spearhead Group*) a vztahy s nejbližšími sousedy a zeměmi oblasti. Hlavními partnery jsou Austrálie, Nový Zéland a malé státy Mikronésie.

Šalomounovy ostrovy ratifikovaly Smlouvu o bezjaderné zóně v Jižním Pacifiku a prosazují nezávislost francouzského zámořského teritoria - Nové Kaledonie. Ostrovy udržují diplomatické styky s řadou států a rovněž s Tchaj-wanem.

V Honiaře sídlí diplomatická zastoupení Austrálie, Velké Británie, Japonska, Nového Zélandu, PNG a Tchajwanu. Velvyslanec USA je akreditován na SB z Papuy–Nové Guineje. Francie, SRN, Švédsko, Korejská republika a Malajsie jsou zastoupeny honorárními konzuly. Evropská komise má na Šalomounových ostrovech úřadovnu s jedním diplomatem (formálně detašované pracoviště delegace EK na PNG).

Šalomounovy ostrovy mají diplomatické úřady v Bruselu (EU), Londýně (GB), Canbeře (Austrálie), Port Moresby (PNG), New Yorku (OSN + USA) a Taipei (Tchajwan).

Největším donorem je Austrálie; kromě toho poskytují pomoc zemi Nový Zéland, EU, Japonsko, Tchajwan a PNG. Nestabilita a úroveň veřejné správy vedly k prudkému snížení zahraniční pomoci (např. 1998 – 75 mil. USD, 2001 – 28 mil. USD). Setkání donorů s vládou Šalomounových ostrovů (*Development Partners Meetings*) každoročně zprostředkovává

Austrálie. V letech 2005-2009 **Austrálie** poskytla 840 mil. AUD na financování RAMSI; z toho rozvojová složka pro RAMSI dosáhla 74 mil AUD. V současnosti je do RAMSI zapojeno 169 civilistů a 210 policistů z Austrálie.

Zlepšení vztahů mezi Austrálií ocenila nárůstem rozvojové spolupráce, na období 2008-2009 bylo vyčleněno 236,4 mil AUD. Na 2009-10 Austrálie počítá s částkou 246,2 mil AUD, která zahrnuje bilaterální pomoc (45,7 mil AUD) a dále pomoc v rámci RAMSI, multilaterální pomoc a programy které zastřešují policie a celníci. V lednu 2009 premiéři Austrálie a Šalomounových ostrovů podepsali Partnership for Development a dochází k intenzivním výměnám návštěv na vysoké úrovni. Oživení vztahů se odzrcadilo i na obchodní výměně. Zatímco v roce 1997 byl vzájemný obrat 95 mil AUD, tak v roce 2004 klesl na 54,5 mil AUD. V současné době opět stoupá a ve finančním roce 2008-09 dosáhl 74 mil AUD.

Důležitým partnerem je i **Nový Zéland**, který se ve významné míře podílí na RAMSI (35 policistů, 43 vojáků, a asi 100 civilních pracovníků). Nový Zéland se zaměřuje na ekonomický pilíř RAMSI (oživení klíčových odvětví ekonomiky) a sektor justice (poradenství místním soudcům a vyšetřovatelům). Nový Zéland poskytuje zemi v bilaterálním rozvojovém programu 36 mil. NZD ročně, z toho 11 mil NZD na RAMSI (pomoc se zaměřuje na oblast školství, infrastruktury, státní správy, justice); Šalomounovy ostrovy jsou tak vůbec největším partnerem Nového Zélandu v rozvojové spolupráci. Nicméně z hlediska obchodního jsou vztahy minimální – objem novozélandského exportu na Šalomounovy ostrovy tvoří jen 1,6 % v rámci Pacifiku. V říjnu 2009 navštívil zemi generální guvernér Nového Zélandu a v lednu tam byl i premiér Nového Zélandu a frekvence dalších návštěv je poměrně vysoká.

Jak Austrálie, tak Nový Zéland jako regionální lídři vyvíjejí velké úsilí, aby došlo k trvalé stabilizaci situace na ostrovech. Obe země mají obavy z lavinového efektu nestability a z toho, že by pak nebyly schopny efektivně zasáhnout.

Vztahy mezi Šalomounovými ostrovy a **USA** jsou „tradičně přátelské“. USA financovaly výstavbu budovy parlamentu v Honiaře. Americká pomoc se dnes zaměřuje na výcvik pohraniční stráže Šalomounových ostrovů. USA též poskytly zemi humanitární pomoc po zemětřesení a tsunami v dubnu 2007.

Šalomounovy ostrovy se účastní aktivit melanéské regionální skupiny *Melanesian Spearhead Group* (dále PNG, Vanuatu, Fidži) zaměřené na otázky obchodní (mj. plán na vytvoření zóny volného obchodu v r. 2008), politické, bezpečnostní, sociální i kulturní.

Z evropských zemí zachovávají Šalomounovy ostrovy relativně blízké vztahy s Velkou Británií, která poskytuje asi 15% rozvojového rozpočtu EU v zemi; pomoc se soustřeďuje a bezpečnostní sektor, školství, zdravotnictví (venkovské oblasti – mj. programy proti HIV/AIDS) a podporu řádné veřejné správy.

Šalomounovy ostrovy spolu s dalšími 13 pacifickými zeměmi vyjednávají s EU o dohodě o ekonomickém partnerství (*Economic Partnership Agreement*, EPA), která by měla podpořit regionální integraci a ekonomický rozvoj, udržitelné využívání zdrojů a snížení chudoby. Měla by též napomoci odstranění obchodních překážek.

4. Bilaterální vztahy

Diplomatické vztahy mezi ČR a Šalomounovými ostrovy byly navázány 30.10.1996. Kontakty mezi vládami jsou sporadické. Česká republika je na Šalomounových ostrovech zastoupena prostřednictvím velvyslanectví ČR se sídlem v Canbeře. Velvyslanec J. Chmiel obdržel agrément, pověřovací listiny však nepředal.

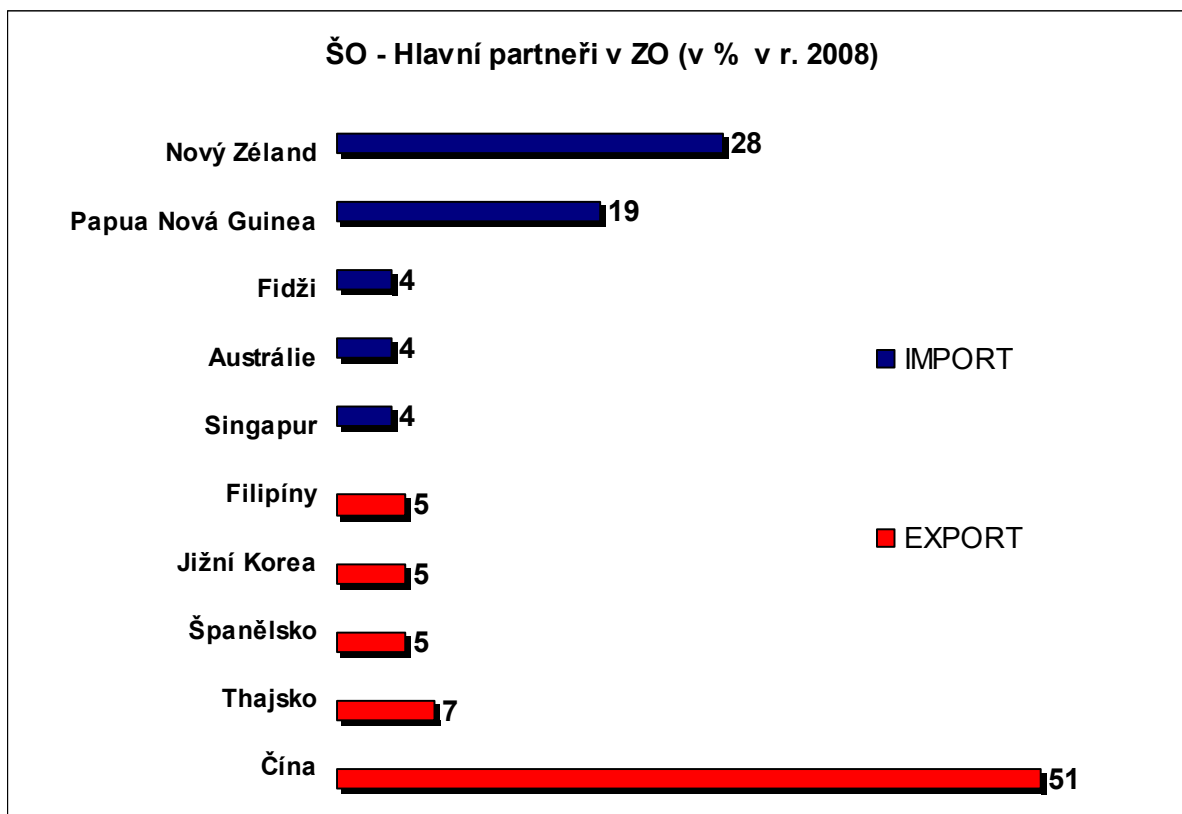
Ministr zahraničních věcí ČR schválil 24.4.2007 poskytnutí humanitárního daru Šalomounovým ostrovům ve výši 400 tisíc Kč ke zmírnění následků zemětřesení a tsunami. Tehdejší velvyslanec ČR K. Pažourek v Honiaře v květnu 2007 předal tento dar úřadujícímu předsedovi vlády. Setkal se s ministrem státního plánování a koordinace pomoci, s ministrem zemědělství a náměstkem ministra zahraničních věcí. O možnostech realizace české rozvojové a humanitární pomoci včetně zapojení nevládních organizací dále jednal se zástupcem EK na Šalomounových ostrovech a římskokatolickým biskupem. K rozvojové pomoci ze strany ČR ale ještě nedošlo.

5. Ekonomická charakteristika země

Z hospodářského hlediska jsou Šalomounovy ostrovy jednou z nejméně rozvinutých zemí světa. Ekonomika je založena na tržních principech, není však příliš výkonná. Hnací silou hospodářství je zemědělství, rybolov a těžba tropických dřevin. Přes poměrně rozsáhlé zásoby nerostných surovin (zlato, bauxit, fosfáty, měď, zinek) i dalšího přírodního bohatství (husté lesní porosty, bohaté mořské zdroje v relativně velké exkluzivní námořní zóně – 1 340 tis. km², tropické klima příznivé pro zemědělskou výrobu) neumožňuje špatná infrastruktura jejich využití. Základním hospodářským odvětvím tak zůstává zemědělství, které je zdrojem 45% HDP (dále služby 52% a průmysl 3%). Jistý potenciál země spočívá také v relativně velkém množství volné pracovní síly.

Z průmyslové výroby je nejvýznamnější zpracování ryb, těžba a zpracování dřeva. Z dalších průmyslových odvětví stojí za zmínku pivovarnictví, zpracování tabáku, šití oděvů, zpracování skelných tkanin, stavba lodí a zpracování kůží. Pomalu se rozvíjí i těžba nerostných surovin, zejména zlata. Zemědělství produkuje palmový a kokosový olej, kopru, kakaové boby, pěstuje se zde dobytek. Celková délka silnic činí 2 100 km, z toho je 8% se zpevněným povrchem. Na ostrovech je 22 letišť s pravidelnou leteckou dopravou. Železnice zde zavedena není.

Nejvýznamnějšími obchodními partnery Šalomounových ostrovů ve vývozu jsou asijské země, především Japonsko, Austrálie, USA, Hongkong, Nový Zéland a Fidži. Nejvýznamnějšími obchodními partnery v dovozu jsou Austrálie, Japonsko, Singapur, Nový Zéland, Čína, USA a Velká Británie. K hlavním položkám vývozu patří stavební dříví a další nezpracované produkty, zemědělské produkty (ryby a mořské plody, kakaové boby, palmový olej, kopra) a zlato. Hlavními položkami dovozu jsou stroje a dopravní zařízení, minerální paliva a mazadla, potraviny a nápoje a různé druhy spotřebního zboží.

6. Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR

Hospodářské styky mezi ČR a Šalamounovými ostrovy nejsou upraveny žádnou dohodou a obchodní výměna je zatím zanedbatelná. V roce 2008 došlo k jejímu malému nárůstu, podstatněji se zvýšila v roce 2009. Z ČR byly na Šalamounovy ostrovy v roce 2008 vyvezeny kohouty a armatury, ventily a pneumatiky. V roce 2009 byly do ČR vyvezeny tiskoviny, metalurgické výrobky a jednoduché kladkostroje.

Bilance vzájemného obchodu za posledních 5 let podle statistiky ČSÚ v tis USD:

POLOŽKA / ROK	2005	2006	2007	2008	2009	2010 I.-VII.
Vývoz ČR	0	0	0	53	0	0
Dovoz ČR	0	33	27	31	235	16
Vzájemný obrat	0	33	27	84	235	16
Saldo ČR	0	- 33	- 27	22	- 235	- 16

(www.czso.cz)

K obchodním příležitostem pro české firmy na Šalamounových ostrovech patří dodávky diesellových generátorů, jednoduché stavební mechanizace, potravinářské stroje (např. na zpracování ryb), trvanlivé potraviny a nápoje. Doporučuje se však v této souvislosti navázání kontaktu s některou z australských či novozélandských firem, které v oblasti již působí.

Rovněž se před cestou doporučuje ověřit si aktuální politickou a bezpečnostní situaci v zemi. Část území Šalamounových ostrovů je malarická, proto se rovněž doporučuje antimalarická prevence.

Zdroje:

- Solomon Islands parliament website: <http://www.parliament.gov.sb/> -
- SI National Statistics Office:
<http://www.spc.int/prism/country/sb/stats/Economic/Eco-Index.htm>
- Solomon Islands government website: <http://www.pmc.gov.sb/>
- Solomon Islands Visitor's Bureau: <http://www.visitsolomons.com.sb/>

Vypracovali:

Jiří Janíček, VOEU, K Sydney (ekonomickou část)
Radim Pecl, CDA, ZÚ Canberra

Schválili:

Pavel Pitel, K Sydney (ekonomickou část)
Radim Pecl, CDA, ZÚ Canberra